Telegrame din străinătate

Forţele navale ale Italiei

Declaraţiile amiralului Cavagnari

Roma, 10 (Rador).— Amiralul Cavagnari, subsecretarul de stat al marinei, prezentând la Cameră bugetul departamentului său, a declarat că toate situaţiile politice probabile şi posibile, căreia Italia ar trebui să le facă faţă într'un viitor apropiat sau îndepărtat, o obligă să se bizue în cel mai înalt grad pe puterea sa navală.

Programele de construcţii navale, pe care guvernul fascist le-a anunţat în ultimii ani au fost realizate sau sunt pe cale de a fi repede terminate. In curând Italia va avea în total în serviciu patru cuirasate de câte 35.000 tone fie care, patru cuirasate modernizate de câte 26.000 tone, 19 crucişătoare de mare tonaj, 12 crucişătoare rapide mai mici, aproximativ 60 contratorpiloare mari şi 70 torpiloare, peste 100 submarine şi câteva flotile de vedete M. A. S.

Amiralul Cavagnari a adăogat: O nouă sporire a flotei a fost însă stabilită şi hotărâtă de Duce, iar programul referitor la aceste sporuri va fi început chiar anul acesta. Programul cuprinde construirea unor noui crucişătoare de mare tonaj, a câtorva escadrile de contratorpiloare, a unui important grup de submarine şi a altor vase auxiliare.

Intreaga flotă se pregăteşte astăzi cu conştiinţa zilnică a unei eventuale acţiuni de război, iar cooperarea aero-navală a făcut anul acesta progrese remarcabile.

In concluzie, amiralul Cavagnari a afirmat că forţele navale italiene sunt pregătite de război, puternice şi că rezervele lor sunt de natură a face faţă oricărui conflict de lungă durată. Faptul îngăduie Italiei să privească viitorul cu seninătate.

Discursul a fost salutat cu aclamaţiile entuziaste şi prelungite ale Camerii, la adresa marinei.

Principele Paul şi principesa Olga la Roma

Intrevederile cu d-nii Mussolini şi Ciano

Roma, 10 (Rador). — Puţin după sosirea cortegiului regal la Quirinal, principele regent Paul a primit pe d-nii Mussolini şi Ciano, cu cari s'a întreţinut timp de zece minute.

La ora 11 şi 10 minute, d. Markovici, ministrul afacerilor străine al Iugoslaviei, s'a prezentat la Quirinal şi a semnat în registrul de onoare, iar la ora 11 şi 15 minute a fost primit în audienţă particulară de Regele Impărat Victor Emmanuel.

VIZITE IN ORAŞ

La ora 11 şi 45 minute, principele regent Paul al Iugoslaviei, însoţit de d. Markovici, ministrul afacerilor străine, de d. Cristici, ministrul Iugoslaviei la Roma, de şeful protocolului din ministerul de externe italian şi de suită, s'a dus, în cortegiu de automobile, la Pantheon, unde s'a înclinat în faţa mormintelor Regilor Italiei.

De aici întregul cortegiu s'a dus la Piaţa Veneţia, unde principele regent Paul a adus omagiul său Soldatului Necunoscut, In Piaţa Veneţia, o mulţime şi mai numeroasă decât cea dela gară, a făcut o nouă manifestaţie entuziastă principelui Paul şi naţiunii iugoslave amice.

De aici, înaltul oaspete, cu întreg cortegiul, s'a dus la Palatul Lictorului şi la sediul partidului fascist pentru a aduce omagiu morţilor revoluţiei. Aici a fost primit de d. Starace, ministrul secretar al partidului, şi de directorul partidului. Ca şi la Soldatul Necunoscut, principele Paul a depus şi aici, pe Sacrariul morţilor revoluţiei fasciste, o coroană de lauri cu o panglică în culorile iugoslave. Formaţiile fasciste au dat onoruri militare.

In cele din urmă, salutat de aclamaţiile nesfârşite ale organizaţiilor fasciste şi ale populaţiei, principele regent Paul s'a înapoiat la Quirinal.

D. Markovici s'a înapoiat la Grand Hotel, unde este găzduit.

DEJUNUL DELA VILLA SAVOIA

Puţin după amiază, principele Paul şi principesa Olga au plecat dela Palatul Quirinal la Villa Savoia, unde Regele Impărat şi Regina Impărăteasă au oferit un dejun în onoarea lor.

PRIMIREA FACUTA OASPEŢILOR IUGOSLAVI

Roma, 10 (Rador). — *Agenţia „Ştefani" transmite:*

Entuziasmul cu care populaţia din Roma a primit pe Principele Paul al Iugoslaviei poate fi apreciat prin manifestaţiile ce i-au fost făcute de mulţime când a sosit al Palatul Regal.

Mulţimea în număr foarte mare a rupt cordoanele de trupe şi s'a adunat în piaţa palatului Quirinal, aclamând călduros pe oaspeţi.

Principele Paul, Principesa Olga, Regele-Impărat şi Regina-Impărăteasă au fost nevoiţi să apară în balconul palatului spre a răspunde furtunei de aplauze şi aclamaţii la adresa Iugoslaviei, a perechei princiare şi a Suveranilor italieni.

In numele naţiunii italiene, ziarele adresează Principelui Regent al Iugoslaviei un salut foarte călduros şi amical.

Subliniind figura şi acţiunea Principelui Paul, presa scoate în relief mai ales rolul hotărîtor jucat de Regent în restabilirea încrederei şi colaborării dintre Roma şi Belgrad, consacrate prin acordurile dela Paşti din 1937.

Aceste acorduri, notează d. Gayda în „Giornale d'Italia", aparţin marilor şi rarelor opere constructive realizate în Europa după război. Ele au asigurat pacea în Adriatica, au restaurat şi desvoltat asociaţia de interese şi de acţiuni ale celor două naţiuni şi au favorizat clarificarea raporturilor dintre Iugoslavia şi naţiunile vecine.

Naţiunea italiană este recunoscătoare Principelui Paul pentru această orientare care contribue şi la echilibrul european urmărit de Italia şi de aliata ei Germania. Astăzi, este vorba numai de a desvolta şi mai mult această comunitate de interese italo-iugoslavă. Iugoslavia apare în Europa dunăreană şi balcanică drept un factor vital de pace şi deaceia Italia doreşte ca ea să fie puternică şi liberă în misiunea ei.

Prietenia italo-iugoslavă

Roma, 10 (Rador). — Vizita prinţului Paul şi a principesei Olga dă prilej presei italiene să preamărească amiciţia italo-iugoslavă şi să sublinieze importanţa pactului semnat acum doi ani la Belgrad.

Iugoslavia, scriu ziarele fasciste, trebuia în chip fatal să se înţeleagă cu Italia, dată fiind poziţia geografică a acestor două ţări; dar, pentru a se ajunge la acest rezultat, trebuia, pe de o parte, să se înlăture toate motivele de neînţelegere şi de neîncredere, create şi menţinute de cei cari voiau să tulbure pacea în Adriatica, iar pe de altă parte să se pună problemele italo-iugoslave pe un teren constructiv şi de colaborare.

Aceasta s'a făcut prin semnarea acordului dela Belgrad.

Intrevederile d-lui Ţinţar Marcovici

Roma, 10 (Rador).— Ministrul afacerilor străine al Iugoslaviei, care a sosit la palatul Veneţia însoţit de şeful protocolului, a fost primit în sala Filippo Lippi de contele Ciano, care i-a condus în sala Mappamonde, unde îl aştepta Ducele.

Convorbirea d-lui Mussolini cu d. Markovici, în prezenţa contelui Ciano, a durat dela ora 16 la 16 şi 50 minute.

*

Roma, 10 (Rador).— In cursul după amiezii de Miercuri, d. Ţinţar Markovici, ministrul afacerilor străine al Iugoslaviei, a făcut o vizită d-lui Mussolini la palatul Veneţia.

*

Roma, 10 (Rador). — La ora 13, contele Ciano a oferit, la Villa Madama, un dejun în cinstea d-lui Markovici, ministrul afacerilor străine al Iugoslaviei.

*

Roma, 10 (Rador). — *Principele Regent Paul al Iugoslaviei a întors vizita pe care d. Mussolini i-o făcuse la palatul Quirinale.*

Intrevederea dela palatul Veneţia a durat trei sferturi de oră şi a fost deosebit de cordială.

După această întrevedere, Principele Regent Paul şi Principesa Olga, împreună cu suitele lor, s'au dus la Capitoliu, unde guvernatorul Romei, principele Colonna a oferit o recepţie de gală în onoarea lor. La această recepţie au asistat Suveranii Italiei, înalţii demnitari ai Curţei, corpul diplomatic, membrii guvernului şi aristocraţia din Roma.

Dineul de gală dela palatul Quirinal

Roma, 11 (Rador). — Aseară a fost un dineu de gală la palatul Quirinal, în onoarea Principelui Paul şi Principesei Olga a Iugoslaviei. La dineu au participat cele mai înalte autorităţi italiene.

Regele Impărat avea la dreapta Sa pe Principesa Olga a Iugoslaviei, pe Principele de Hessa, pe d-na Chistici, soţia ministrului Iugoslaviei la Roma şi pe contele Ciano, ministrul afacerilor străine. La stânga Sa se aflau Regina Impărăteasă, Principele Paul, Principesa Mafalda de Hessa şi d. Mussolini.

TOASTUL REGELUI-IMPARAT

La sfârşitul dineului, Regele Impărat a ţinut următorul toast:

Alteţă Regală. Cu bucuria cea mai sinceră vă salutăm, ca pe oaspetele nostru iubit, la Roma, care vă primeşte cu simpatie spontană, fericită de a putea să manifeste sentimentele de amiciţie ale naţiunii italiene pentru persoana voastră şi pentru ţara voastră.

Legăturile care unesc Iugoslavia şi Italia sunt solide în inimile celor două popoare ale noastre, care, legae prin interese comune şi esenţiale şi prin ferma voinţă de concordie, au stabilit prin pactul dela Belgrad bazele sigure ale unei păci durabile şi ale unei colaborări rodnice.

Cele două guverne ale noastre au închinat acestei colaborări cu rezultatele cele mai fericite munca lor statornică şi avem cea mai mare satisfacţie de a constata cu câtă hotărire şi cu câtă încredere muncesc ele pentru a face tot mai intime raporturile dintre cele două ţări ale noastre şi tot mai profunde raţiunile solidarităţii lor.

Unite în gândul comun de a apăra ordinea şi stabilitatea, care sunt indispensabile pentru progresul civil al naţiunilor. Iugoslavia şi Italia lucrează nu numai pentru binele popoarelor lor, dar, menţinând şi întărind raporturile lor cu statele vecine şi prietene, aduc o contribuţie mai vastă la opera de pace şi de linişte a Europei.

Vrem să sperăm că Alteţa Voastră Regală va duce cu sine printre amintirile de pe urma acestei vizite impresia vie a cordialităţii sincere cu care poporul italian urmăreşte activitatea pozitivă şi ascensiunea sigură şi continuă a nobilei naţiuni amice, spre care se îndreaptă urările noastre cele mai calde.

Făcând aceste urări, ridicăm paharul nostru în sănătatea M. S. Regelui Petru II şi în aceia personală a Alteţei Voastre Regale şi a A. S. Regale Principesa Olga, în sănătatea onorabilei regente şi pentru măreţia poporului iugoslav.

Principele Paul a răspuns prin următorul toast:

Sire. Suntem foarte mişcaţi de cuvintele cordiale pe care Majestatea Voastră a binevoit să ni le adreseze, Principesei şi mie, şi pentru amabila primire pe care a binevoit să ne-o facă cu prilejul vizitei noastre în Italia. Primul nostru gând este de a exprima Majestăţii Voastre cea mai profundă recunoştinţă.

In simpatia cu care ne înconjoară Majestatea Voastră văd un înalt semn de amiciţie faţă de M. S. Regele Petru II al Iugoslaviei şi faţă de poporul iugoslav întreg.

Manifestaţiile de călduroasă simpatie ale poporului italian m'au mişcat sincer şi profund. Aceste dovezi de cordialitate, sincere şi spontane, constatate încă dela întâlnirea cu eminenţii oameni de stat italieni şi în primul cu şeful guvernului italian, E. S. d. Mussolini, m'au umplut de o satisfacţie deosebită. Pot să asigur pe Majestatea Voastră că aceste expresiuni de simpatie şi amiciţie pentru Iugoslavia şi poporul iugoslav vor avea un ecou adânc de cealaltă parte a Adriaticei, unde se nutresc pentru nobilul popor italian şi pentru gloriosa Casă de Savoia sentimente de vie admiraţie. Aceste sentimente de simpatie şi stimă reciprocă sunt dealtfel cea mai bună chezăşie a soliditătii acordului care a venit să pecetluiască amiciţia dintre Italia şi Iugoslavia.

Colaborând în perfectă armonie în această operă utilă şi durabilă, guvernele noastre se inspiră din idei de ordine şi de stabilitate. In această activitate, ele au totdeauna în vedere aprofundarea bunelor raporturi cu ţările vecine şi prietene, precum şi menţinerea liniştei şi păcii în Europa.

Principesa şi cu mine vom păstra de pe urma şederii noastre în Italia o amintire de neşters. Frumuseţile şi farmecele incomparabile ale minunatei voastre ţări şi puternica impresie pe care o ducem cu noi despre progresul gigantic al Italiei în ultima perioadă vor face această amintire şi mai vie.

In acest gând, ridic paharul meu în sănătatea Majestăţii Voastre, a Reginei Impărătese, a Casei regale, făcând urările cele mai călduroase pentru fericirea şi măreţia poporului italian.

———xX⊙●⊙Xx———

Moartea prinţului Henri de Bourbon-Parma

Roma, 10 (Rador). — Prinţul Henri de Bourbon-Parma, fratele prinţului Louis, care este căsătorit cu principesa Maria de Savoia, fiica Regelui Italiei, a încetat din viaţă în vârstă de 66 ani, la vila Delle Pianore din apropiere de Viareggio.

Răspunsul Angliei la propunerile Rusiei

Declaraţiile d-lui Chamberlain în Camera Comunelor

Londra, 10 (Rador). — D. Neville Chamberlain a făcut, azi, în Camera Comunelor unele declaraţii cu privire la negocierile cu Uniunea Sovietelor.

Referindu-se la declaraţia publicată la Moscova cu privire la propunerile guvernului englez, primul ministru a afirmat că această declaraţie pare întemeiată pe o greşită înţelegere referitoare la sugestiile prezentate de guvernul din Londra.

„Guvernul britanic, a continuat primul ministru, a acceptat de curând obligaţii definite faţă de unele state din Europa orientală. El a făcut aceasta fără a invita guvernul Uniunei Sovietelor de a se alătura acestor obligaţii din cauza anumitor dificultăţi pe care o astfel de sugestiune le-ar fi determinat.

In consecinţă, guvernul englez a sugerat guvernului sovietic să facă la rândul său o declaraţie analogă aceleia făcută de guvernul britanic, concepută în acest sens: In cazul când Franţa şi Marea Britanie ar fi angajate în ostilităţi în urma executării propriilor lor obligaţii, guvernul sovietic să se declare dispus a le veni în ajutor.

Aproape simultan, guvernul sovietic a sugerat un plan mai complet şi mai rigid, care nu putea totuşi să nu ridice grave dificultăţi pe care propunerile noastre urmăreau să le evite.

Guvernul englez a arătat deci guvernului sovietic existenţa acestor dificultăţi şi a adus totodată anumite modificări primelor sale propuneri.

El a expus în deosebi şi în mod lămurit că n'ar dori să vadă guvernul sovietic angajându-se să intervină fie că Marea Britanie şi Franţa se achită sau nu de obligaţiile lor. Dacă guvernul sovietic ar dori să facă a depinde intervenţia sa de aceia a Marei Britanii şi a Franţei, guvernul englez nu vede în aceasta nici o obiecţie din partea sa.

Lordul Halifax a primit ieri pe ambasadorul Sovietelor care i-a arătat că guvernul din Moscova nu este încă sigur dacă potrivit termenilor propunerilor engleze nu s'ar putea să se iveaască imprejurări în care guvernul sovietic ar fi ţinut să intervină fără ajutorul guvernului englez sau guvernului francez.

Lordul Halifax a răspuns că nu aceasta este intenţiunea guvernului englez".

D. Chamberlain şi-a terminat expunerea declarând că ambasadorul Marei Britanii la Moscova a primit acum două zile din partea d-lui Molotov promisiunea că guvernul sovietic va acorda o examinare atentă a propunerilor engleze.

Guvernul din Londra, a încheiat primul ministru, aşteaptă acum răspunsul Uniunei Sovietelor.

Răspunzând la o întrebare, d. Chamberlain a declarat:

„Lordul Halifax a precizat d-lui Maiski că, dacă guvernul sovietic are vreo îndoială asupra atitudinei Marei Britanii în chestiunea garanţiilor, el este gata să le înlăture fără nici o dificultate. Ministrul de externe britanic a invitat deci pe ambasadorul sovietic să precizeze motivele care au dat naştere acestor îndoeli. D. Maisky a promis că va face acest lucru".

La o întrebare a deputatului laburist HURTL, primul ministru a declarat: „Guvernul britanic socoteşte încheierea negocierilor cu Sovietele ca fiind o chestiune urgentă".

Răspunzând laburistului BAKER, d. Chamberlain a afirmat că „garanţia acordată Poloniei nu exclude o alianţă între Marea Britanie şi Uniunea Sovietelor".

La o întrebare privitoare la negocierile cu guvernul turc, d. Chamberlain a afirmat că speră să poată face o declaraţie asupra acestei chestiuni într'un viitor foarte apropiat.

Primul ministru a răspuns negativ la întrebarea dacă guvernul are de gând să întârzie cu declaraţia sa până ce vor fi fost terminate negocierile cu guvernul sovietic.

D. MACDONALD, ministrul coloniilor, a declarat că guvernul speră să poată coloniza o parte din evreii emigraţi din Germania şi din alte ţări în Guyana britanică. El a mai declarat că politica guvernului faţă de Palestina va fi precizată în curând în faţa Camerei.

Primul ministru a răspuns afirmativ la următoarea întrebare a d-lui ATTLEE:

„In cursul negocierilor anglo-sovietice s'a ţinut guvernul britanic în strâns contact cu guvernul francez pentru ca cele trei guverne să se poată înţelege asupra încheierii unui acord ferm contra agresiunei?"

MISS RATHBONE, idependentă, a subliniat că în cursul anchetei întreprinse de „Institutul Britanic pentru cercetarea opiniei publice", s'a stabilit că 87 la sută din persoanele întrebate s'au rostit în favoarea unei alianţe militare franco-anglo-ruse.

D. BUTLER, subsecretar de stat la Foreign Office, a afirmat că guvernul spaniol a dat asigurări că toate trupele străine vor fi retrase după parada victoriei".

*

Camera Comunelor a adoptat apoi cu 283 de voturi contra 133 moţiunea primului ministru, prin care se fixează procedura discutării proectului de lege privitor la antrenamentul militar şi la convocarea forţelor de rezervă, moţiune menită să asigure adoptarea în cel mai scurt timp posibil a acestui proect.

IRLANDA DE NORD SCUTITA DE SERVICIUL MILITAR OBLIGATOR

Londra, 10 (Rador). — Camera Comunelor a adoptat cu 261 de voturi contra 21 un amendament depus de Sir Samuel Hoare, prin care Irlanda de nord este scutită de aplicarea serviciului militar obligatoriu.

Uimire la Londra

provocată de precizările agenţiei „Tass"

Londra, 10 (Rador). — Agenţia „Reuter" transmite:

Comunicatul sovietic cu privire la propunerile britanice a produs o vie uimire la Londra.

D. Vernon Bartlett scrie în NEWS CHRONICLE: „Anglia nu a cerut Sovietelor să coopereze întru apărarea frontierelor Angliei sau Franţei. Comunicatul sovietic trebue să fie interpretat în sensul că Uniunea Sovietelor menţine cererea ei de alianţă generală cu Marea Britanie şi Franţa, care să se refere la întreaga Europă, iar nu numai la ţările pe care Anglia le-a garantat, fără să consulte pe Soviete.

Deoarece contrapropunerile britanice sunt socotite la Londra drept numai sugestii sau observaţii, există numeroase posibilităţi de negocieri".

Ambasadorii sovietic şi italian la Foreign Office

Londra, 10 (Rador). — *D. Maisky, ambasadorul Uniunii Sovietelor, a făcut azi dimineaţă o vizită la Foreign Office.*

Redactorul diplomatic al agenţiei „Press Association" scrie că scopul acestei vizite a fost „de a discuta punctele nelămurite care par să încetinească mersul actualelor negocieri anglo-sovietice.

*

Londra, 10 (Rador). — *Contele Grandi, ambasadorul Italiei, a făcut azi dimineaţă o vizită la Foreign Office.*

Ce scrie presa germană

Berlin, 10 (Rador). — Presa germană de Miercuri dimineaţă se ocupă pe larg de comunicatul dat de agenţia „Tass", cu privire la contrapropunerile britanice, făcute în cursul negocierilor anglo-ruse.

„Berliner Boersen Zeitung" crede că acest comunicat iese din cadrul diplomaţiei obişnuite şi că cele cuprinse în el sunt semnificative pentru stadiul negocierilor relative la pactul anglo-sovietic.

Ziarul crede că din comunicat se desprinde ideia că negocierile nu au un curs tocmai favorabil, dat fiind că el ar cuprinde o desmiţire a versiunilor britanice privitoare la iminenta încheiere a acordului anglo-sovietic.

La Berna s'a inaugurat expoziţia subsecretariatului român al propagandei

Berna, 10 (Rador). — Miercuri la ora 16 s'a făcut la Berna, inaugurarea expoziţiei de propagandă, organizată, cu titlu de reciprocitate, de subsecretariatul român al propagandei, în sala Schulwarte.

Expoziţia cuprinde fotografii de artă naţională, de documentaţie turistică şi imprimate de propagandă.

La inaugurare au luat parte foarte numeroase personalităţi oficiale, întregul corp diplomatic, personalităţi din cercurile turistice şi reprezentanţi ai tuturor ziarelor. Expoziţia a stârnit un deosebit interes şi a putut înregistra un real succes.

CUVANTAREA MINISTRULUI ROMANIEI

D. Gurănescu, ministrul României, a rostit următoarea cuvântare, care a fost retransmisă de postul de radio Berna:

„Vă mulţumesc că aţi venit la inaugurarea modestei noastre expoziţii, realizată cu titlu de reciprocitate de ministerul român al propagandei.

Imaginile expoziţiei vă vor oferi vederi de ansamblu ale frumuseţilor ţării mele. Dacă am acordat o importanţă specială prezentării în Elveţia a pitorescului peisaj românesc, a realizărilor arhitectonice şi ale bogăţiilor pământului nostru, este fiindcă ne-am gândit că se pot strânge astfel şi mai mult relatiile de sinceră cordialitate dintre ţările noastre.

Inaugurarea expoziţiei coincide de altfel cu una din zilele cele mai însemnate ale României, 10 Mai, care reprezintă în trecutul nostru istoric recent un eveniment de o însemnătate capitală".

După ce arată semnificaţia sărbătoarei naţionale de 10 Mai, d. ministru Gurănescu a continuat astfel:

„Legăturile amicale dintre Elveţia şi România nu sunt de dată recentă. In cursul secolelor trecute, în momente de mari prefaceri istorice mulţi români, despărţiţi de ţara lor, au găsit adăpost pe pământul primitor al Elveţiei şi au putut să-şi continue lupta. Unii din ei au murit aici, sperând să vadă triumfând dreapta lor cauză.

Dovezi de interes ne-au fost date şi de elveţieni şi vreau cu acest prilej să citez pe poetul şi scriitorul originar din Berna, Hugo Marti, care ne-a cunoscut, a trăit în România şi a vorbit despre noi în operele sale.

Raporturile noastre economice sunt la fel de importante. Elveţia ne furnizează produse desăvârşite, deosebit de preţuite, şi ne trimite tehnicieni vrednici şi activi. România la rândul ei trimite Elveţiei produsele ei cele mai însemnate: cereale şi petrol.

In ce priveşte turismul, este adevărat că avem mult de învăţat dela organizaţiile turistice elveţiene. Dacă am încercat azi să vă arătăm comorile de turism ale României, am făcut-o cu speranţa de a vă ispiti să veniţi la noi, unde primirea şi ospitalitatea cea mai călduroasă vă vor fi rezervate. Veţi vedea un popor care lucrează cu înflăcărare sub inalta şi înţeleapta conducere a Suveranului nostru, M. S. Regele Carol II, însufleţit de sincera dorinţă de colaborare cu toate popoarele pentru triumful în pace al culturii şi civilizaţiei".

Populaţia din jud. Tulcea contribuie la inzestrarea armatei

Gestul patriotic al bolnavilor din leprozeria Tichileşti

Măcin, 11 Maiu

In judeţul nostru, prin liste de subscriere, populaţia contribuie cu multă însufleţire la colectarea de bani pentru înzestrarea armatei. Atât funcţionarii cât şi restul populaţiei subscriu, după putere, dar cu multă bună voie.

Gestul ce trebuie relevat este al bolnavilor dela leprozeria Tichileşti. Aceşti desmoşteniţi ai soartei, în toată durerea lor nu au uitat datoria ce-o au faţă de patrie, şi la propunerea d-lui dr. A. Vasiliu, medicul primar al leprozeriei, au subscris costul hranei pe o zi pentru înzestrarea armatei.

Dela bolnavi şi personalul leprozeriei s'a strâns suma de 5.000 lei.

Gestul acesta, de-o dragoste pentru ţară ce trece peste durerea fizică a boalei ce-i macină, trebuie să fie exemplu pentru cei cari ar mai ezita să răspundă la apelul ţării

Activitatea „Astrei" din judeţul Caraş

Şcoalele ţărăneşti şi rezultatele lor. — Misiunea serviciului social în mijlocul satelor

VII

(Ancheta trimisului nostru special)

Se cuvenea ca în cadrul anchetei noastre asupra problemelor Caraşului să ne ocupăm şi despre „Astra" de sub conducerea d-lui prof. Ilie Rusmir. O facem cu plăcere, nu numai pentru respectul şi prestigiul bătrânei — şi totuşi tânără — societăţi „Astra" ci şi pentru faptul că ne-a fost dat să asistăm la adunarea ei generală, ţinută în comuna Vărădia la începutul acestei luni.

Astra din Caraş are şase despărţăminte de plasă: la Bocşa montană, Bozovici, Moldova nouă, Oraviţa, Reşiţa şi Ciortea, Macoviste, Milcoveni şi Comorâşte şi reorganizate la Vărădia şi Ticvaniul mare.

Toate aceste cercuri culturale dispun de biblioteci proprii, dintre cari 33 înfiinţate de Astra, iar una trimisă prin intermediul comunei Voivodinţi (Jugoslavia).

Primăria Oraviţei, cu aprobarea rezidenţiei regale a ţinutului, a predat Astrei biblioteca oraşului, împreună cu mobilierul, spre a fi reorganizată şi pusă la dispoziţia publicului, în palatul camerei de industrie şi comerţ.

Atât din ascultarea desbaterilor adunării generale cât şi din lămuririle primite dela d-nii prof. Rusmir preşedinte şi ing. Mălăescu secretar general, am cules date privitor la activitatea desfăşurată de cercurile culturale ale Astrei, pe care vom rezuma-o în cele ce urmează.

In plasa Bozovici, cercul Borlovenii vechi a dat concurs la organizarea expoziţiei Astrei din Timişoara, iar la congresul general al Astrei bănăţene din Oraviţa, a luat parte cu o nuntă ţărănească. Celelalte cercuri culturale au organizat serbări, conferinţe cu caracter agricol şi patriotic, o cooperativă la Pătaş.

La Moldova nouă s'au organizat patru şezători culturale şi conferinţe, cum şi o bilbiotecă de 300 volume.

Cea mai bogată activitate a desfăşurat-o despărţământul din Oravita, care a organizat serbări culturale, a patronat sărbătoriri şi comemorări ale marilor bărbaţi ai neamului.

Despărţământul are şi un muzeu destul de bogat, pe care în lipsă de local l-a depozitat într'o sală a arhivei prefecturei.

Tot acest despărţământ exploatează şi cinematograful oraşului, dându-i pe lângă scopul material şi un înţeles educativ, prin rularea de filme ştiinţifice, documentare şi istorice, la cari elevii şcolilor au avut intrare cu preţuri foarte mici.

S'a menţinut şcoala ţărănească, ale cărei cursuri au fost mutate la Berliste. S'a ales ca sediu o comună rurală, pentru a se cimenta legăturile dintre ţărănime şi conducători şi a pregăti nu numai pe cursişti dar şi pe săteni. Prin acest procedeu se păstrează un contact mai viu şi apropiat cu lumea satelor.

Cursiştii acestei şcoli au fost recrutaţi din comunele Berliste, Milcoveni, Rusova nouă, Rusova veche, Iam, Ciortea, Vrani şi Vrăniut, cu o frecvenţă de 65 — 70 persoane. Cursurile durează un an, în deosebi cele practice, iar programul cuprinde o parte de specialitate: zootehnie agricultură, ştiinţe naturale şi educaţie relegioasă, morală, naţională şi sanitară.

Profesorii cursului au fost d-nii dr. Aurel Perizan, zootehnie, dr.Gh. Runcan igienă, C. Nedelcu educaţie naţională, Ilie Rusmir ştiinţe naturale, educaţie naţională, Vasile Vărădeanu şi D. Ţunea educaţie naţională, dr. Tr. Mica şi Todor drept şi legea administrativă, preoţii dr. Constantin şi Damescu educaţie religioasă şi cooperaţie, ing. Furtunescu şi Trăilă agricultură. Cursurile au fost ţinute în mod gratuit. Din cauza concentrărilor, activitatea şcoalei a fost întreruptă. In curând se va organiza şi o şcoală de gospodărie casnică pentru femei.

Ca o dovadă că străduinţele Astrei în organizarea şcolilor ţărăneşti au fost înţelese, este faptul că o a doua şcoală s'a înfiinţat la Comorâşte, la care urmează 70—80 ţărani. Această şcoală s'a deschis din iniţiativa şi cu concursul preoţilor Susan şi Nicolaevici şi a învăţătorului Ţopârdel, iar cursurile de igienă au fost ţinute de d. dr. Licolovan medic de circ. la Cacova.

Cercul cultural Oraviţa-Valea Minerilor, a organizat mai multe conferinţe, iar cercul Broşteni a dat ajutor şcoalei primare, pentru pavilionul naţional. Membrele cercului au confecţionat ciorapi de lână pe seama grănicerilor, iar o bibliotecă au donat-o românilor din Voivodinţ (Jugoslavia).

Acest cerc cultural şi-a propus ca program de activitate cultivarea specificului naţional şi local, în ce priveşte portul, credinţa, obiceiurile, desvoltarea gustului, ridicarea şi îmbunătăţirea felului de viaţă al ţăranului, prin sfaturi şi îndrumări şi participarea ţăranilor la cursurile şcoalelor ţărăneşti. In Broşteni sunt până acum 14 absolvenţi.

Cercul şi-a propus deasemeni să pregătească populaţia în vederea războiului, prin cursuri de apărare pasivă, informarea locuitorilor asupra atacurilor aeriene şi protecţia contra lor.

Celelalte cercuri culturale au desvoltat o activitate mai redusă, unele din lipsă de localuri, unde să desfăşoare programul, altele din cauza lenei, cari se reduc la neînţelegeri între conducătorii satelor.

Din cele arătate se vede că activitatea Astrei din judeţul Caraş, este bine integrată rostului şi scopului urmărit. In viitor urmează ca să fie încadrată în Serviciul social, fiind astfel oficializată. In acest mod rezultatele ce se vor obţine pot fi şi mai mari, dacă cei chemaţi să aplice pe teren gândurile Celui ce a iniţiat această lege, vor depune suflet şi nu se vor mărgini să fie simpli slujbaşi ai acestui Serviciu social.

In această privinţă constatările făcute de Astra până azi, sunt grăitoare. Munca culturală la sate trebuie grefată pe o ridicare a felului de viaţă şi o îmbunătăţire a situaţiei materiale a ţărănimei. O ţărănime cu un traiu bun şi bogată se va gândi şi la nevoile ei sufleteşti, îşi va consacra o parte din timp şi căminului cultural, cărţilor şi sfaturilor. Cooperaţia va fi mijlocul prin care viaţa economică a satelor se poate îmbunătăţi. De asemeni în fiecare comună, va trebui să se facă o repartizare a compartimentelor de muncă, potrivit disponibilităţilor de pământ ,iar acolo unde pământul nu prisoseşte, sau din cauza împărţirii lui devine nepotrivit culturii, braţele de muncă trebuiesc îndrumate spre alte profesiuni mai rentabile.

Prin cooperaţie se va putea organiza şi româniza comerţul, care în unele comuni a rămas tot în mâini streine.

O serioasă inventariere a braţelor de muncă cari prisosesc în lumea satelor şi îndrumarea lor spre locurile disponibile la oraşe, vor avea darul să ridice şi îmbunătăţească felul de traiu, al celor cari rămân în mediul rural.

Experienţa Astrei cărăşene cu şcolile ţărăneşti, trebuieşte continuată. Creierea de sate şi gospodării vor fi conduse de ţărani luminaţi, conştienţi de rostul şi rolul lor în angrenajul economiei generale a statului.

Munca este cu atât mai uşoară, cu cât aici în Banat, avem ţărani iubitori de carte, luminaţi, cari primesc cu bucurie orice iniţiativă menită să vie în ajutorul lor.

In reportajul viitor ne vom ocupa cu aspectul demografic al unei comuni din Caraş.

OCTAV METEA

CÂNTEC

Cunoscutul şi valorosul poet **ION PILLAT**, publică o cuceritoare poezie, sub titlul „Cântec" în n-rul 18, de Sâmbătă, 6 Mai, al revistei „Universul literar".

Işi mai dau preţioasele colaborări în acelaş număr al revistei d-nii: **V. PAPILIAN, TUDOR VIANU, RADU GYR, MIRCEA ELIADE, ANIŞOARA ODEANU, AL. DIMA, ION F. BURICESCU, D. N. TEODORESCU.**

Mai iscălesc cronici, articole, poezii, d-nii: Victor Popescu, Ştefan Baciu, D. I. Albota, Paul Miracovici, Romeo Alexandrescu, N. Peligrad, George Meniuc, Mihai Niculescu, Mugur Mardan, Al. Drozdov. Ion Roman, Traian Lalescu şi Constantin Fântâneru.

Reproduceri după **ŞTEFAN DIMITRESCU.**

Desene humoristice de Voinescu.

Găsiţi la toate librăriile şi chioşcurile din ţară, cu preţul de 5 lei:

UNIVERSUL LITERAR